

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3107/2568

นาย ก.โจทก์ นาง ว. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 237, ป.พ.พ. มาตรา 238, ป.พ.พ. มาตรา 306

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้โจทก์มิใช่เจ้าหนี้ของจำเลยที่ 1 ในขณะที่จำเลยที่ 1 จดทะเบียนยกที่ดินให้จำเลยที่ 3 แต่เมื่อโจทก์รับโอนสิทธิเรียกร้องมาแล้วย่อมมีฐานะเป็นเจ้าหนี้เช่นกัน เจ้าหนี้ที่อาจใช้สิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมตาม ป.พ.พ. มาตรา 237 จึงไม่จำกัดเฉพาะเจ้าหนี้ในขณะที่ลูกหนี้ทำนิติกรรมฉ้อฉลเท่านั้น แต่หมายรวมถึงเจ้าหนี้ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องด้วย โจทก์ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจึงมีสิทธิเช่นเดียวกับผู้โอนสิทธิเรียกร้องในการฟ้องขอเพิกถอนนิติกรรมที่ฉ้อฉลตาม ป.พ.พ. มาตรา 237

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้บังคับจำเลยที่ 1 ถึงที่ 5 ร่วมกันจดทะเบียนเพิกถอนการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 35666 ให้จำเลยที่ 1 ที่ 3 และที่ 7 ถึงที่ 9 ร่วมกันจดทะเบียนเพิกถอนการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 827 ให้จำเลยที่ 1 และที่ 6 ร่วมกันจดทะเบียนเพิกถอนการโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์ หากจำเลยทั้งเก้าไม่ดำเนินการขอถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา จำเลยทั้งเก้าให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง คืบค่าขึ้นศาลส่วนที่เกิน 200 บาท แก่โจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า โจทก์มีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนการโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 35666 ที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 โอนให้แก่จำเลยที่ 3 และที่ 4 และจำเลยที่ 3 และที่ 4 โอนขายให้แก่จำเลยที่ 5 หรือไม่ ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้เถียงกันในชั้นนี้ฟังได้ว่า วันที่ 29 กันยายน 2558 โจทก์รับโอนสิทธิเรียกร้องที่มีต่อจำเลยที่ 1 และที่ 2 จากนางสาวกัญญาณาด วันที่ 4 เมษายน 2560 โจทก์ฟ้องจำเลยที่ 1 และที่ 2 ให้ชำระหนี้ตามสัญญากู้และสัญญาค้ำประกัน ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2560 ให้จำเลยที่ 1 ชำระเงินกู้ 15,125,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ และให้จำเลยที่ 2 ผู้ค้ำประกันร่วมรับผิดชอบ เป็นคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ผบ 381/2560 คดีหมายเลขแดงที่ ผบ 1875/2560 ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษาแก้เป็นว่า หากจำเลยที่ 1 ไม่ชำระ ให้จำเลยที่ 2 ชำระแทน วันที่ 24 กรกฎาคม 2560 จำเลยที่ 1 และที่ 2 โอนที่ดินโฉนดเลขที่ 35666 ให้แก่จำเลยที่ 3 และที่ 4 ซึ่งเป็นบุตร วันที่ 2 พฤษภาคม 2561 จำเลยที่ 3 และที่ 4 โอนขายที่ดินโฉนดเลขที่ 35666 ให้แก่จำเลยที่ 5 วันที่ 17 กรกฎาคม 2561 จำเลยที่ 5 จดทะเบียนจำนองที่ดินแก่ธนาคาร ก. และที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัยว่า การที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 จดทะเบียนโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 35666 ให้แก่จำเลยที่ 3 และที่ 4 โดยไม่มีค่าตอบแทนจึงเป็นการให้โดยเสน่หาและเป็นการโอนที่ดินหลังจากโจทก์ฟ้องคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ผบ 381/2560 เพียง 3 เดือนเศษ จึงเป็นการโอนที่ดินให้แก่จำเลยที่ 3 และที่ 4 โดยรู้ว่าจะเป็นทางให้โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้เสียเปรียบตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 237 วรรคแรก จำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 มิได้แก้ฎีกาเป็นอื่น จึงยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ที่โจทก์ฎีกาว่า จำเลยที่ 5 รับโอนที่ดิน

โฉนดเลขที่ 35666 จากจำเลยที่ 3 และที่ 4 โดยไม่สุจริต คดีจึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า จำเลยที่ 5 เป็นบุคคลภายนอกผู้ได้สิทธิมาโดยสุจริตก่อนเริ่มฟ้องคดีขอเพิกถอน ตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 238 วรรคแรก หรือไม่ ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้เถียงกันในส่วนนี้ฟังได้ว่า การโอนที่ดินระหว่างจำเลยที่ 1 ถึงที่ 5 เป็นการกระทำที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ 1 ถึงที่ 5 เป็นจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ 251/2562 คดีหมายเลขแดงที่ อ 474/2563 ของศาลแขวงพระนครศรีอยุธยา ข้อหาความผิดโกงเจ้าหนี้ จำเลยที่ 1 ถึงที่ 5 ให้การรับสารภาพตามฟ้องว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 จดทะเบียนโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 35666 ให้แก่จำเลยที่ 3 และที่ 4 แล้วจำเลยที่ 3 และที่ 4 จดทะเบียนขายให้แก่จำเลยที่ 5 และจำเลยที่ 5 จดทะเบียนจำนองไว้แก่ธนาคาร ก. อันเป็นการกระทำเพื่อมิให้โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้จำเลยที่ 1 และที่ 2 ได้รับชำระหนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนซึ่งได้ใช้สิทธิเรียกร้องทางศาล อันเป็นการโอนทรัพย์สินให้แก่บุคคลอื่นทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย คดีถึงที่สุดแล้ว และยังได้ความว่า เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2560 จำเลยที่ 5 ซึ่งเป็นน้องสาวจำเลยที่ 1 เป็นพยานเบิกความในคดีหมายเลขดำที่ ผบ 381/2560 ที่โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยที่ 1 และที่ 2 ชำระหนี้เงินกู้และค้ำประกัน จำเลยที่ 5 มีได้นำสืบโต้แย้งเป็นอื่นแสดงว่าจำเลยที่ 5 ทราบเรื่องที่โจทก์ได้ฟ้องจำเลยที่ 1 และที่ 2 ตามสัญญากู้และสัญญาค้ำประกันแล้วตั้งแต่วันที่ 26 กันยายน 2560 ที่จำเลยที่ 5 ไปเป็นพยาน หลังจากนั้นวันที่ 2 พฤษภาคม 2561 จำเลยที่ 5 จึงรับโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 35666 จากจำเลยที่ 3 และที่ 4 แม้จำเลยที่ 5 อ้างว่า จำเลยที่ 5 ซื้อที่ดินโฉนดเลขที่ 35666 จากจำเลยที่ 3 และที่ 4 ที่ขายให้แก่จำเลยที่ 5 เพื่อชำระหนี้ที่จำเลยที่ 3 กู้เงินจากจำเลยที่ 5 แต่ก็เป็นการรับโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 35666 ทั้งที่จำเลยที่ 5 ก็รู้ว่าโจทก์ได้ฟ้องจำเลยที่ 1 และที่ 2 ให้ชำระหนี้เงินกู้และสัญญาค้ำประกันแล้ว เมื่อพิจารณาประกอบกับพฤติการณ์ของจำเลยที่ 5 ที่ให้การรับสารภาพในคดีอาญาที่ตนเองถูกฟ้องในข้อหาโกงเจ้าหนี้ ซึ่งเป็นพฤติการณ์ที่ชี้ให้เห็นถึงเจตนาของจำเลยที่ 5 ว่า จำเลยที่ 5 มีเจตนารับโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 35666 เพื่อให้ที่ดินดังกล่าวหลุดพ้นจากการบังคับคดีในคดีที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ 1 และที่ 2 อันเป็นเหตุให้โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้จำเลยที่ 1 และที่ 2 เสียเปรียบ พยานหลักฐานของโจทก์ดังกล่าวมีน้ำหนักและเหตุผลให้รับฟังดีกว่าพยานจำเลยที่ 5 ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยที่ 5 มิใช่

บุคคลภายนอกผู้ได้สิทธิมาโดยสุจริตก่อนฟ้องคดีขอเพิกถอน ตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 238 วรรคแรก ดังนั้น การเพิกถอนนิติกรรมการโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 35666 จึงใช้บังคับแก่จำเลยที่ 5 ได้ โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องจำเลยที่ 1 ถึงที่ 5 ให้เพิกถอนการจดทะเบียนโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 35666 ได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ไม่เพิกถอนการจดทะเบียนโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 35666 มานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ในข้อนี้ฟังขึ้น แต่อย่างไรก็ดี การเพิกถอนนิติกรรมการโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 35666 ไม่มีผลกระทบต่อสิทธิของธนาคาร ก. ผู้รับจำนอง เพราะธนาคาร ก. เป็นบุคคลภายนอกที่ได้สิทธิมาโดยสุจริตก่อนเริ่มฟ้องคดีขอเพิกถอน การเพิกถอนการโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 35666 ให้กลับไปเป็นของจำเลยที่ 1 และที่ 2 จึงยังคงต้องติดภาระจำนองไปด้วย ที่โจทก์ฎีกาขอให้เพิกถอนการโอนรถยนต์ระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 6 ซึ่งปรากฏหลักฐานการจดทะเบียนวันที่ 27 พฤศจิกายน 2558 อันเป็นการโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์หลังจากโจทก์รับโอนสิทธิเรียกร้องที่มีต่อจำเลยที่ 1 จากนางสาวกัญญาณาด เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2558 จึงมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยที่ 6 รับโอนรถยนต์จากจำเลยที่ 1 โดยรู้เท่าถึงข้อความจริงอันเป็นทางให้เจ้าหนี้ต้องเสียเปรียบหรือไม่ พยานโจทก์มีตัวโจทก์เป็นพยานเพียงปากเดียวเบิกความว่า จำเลยที่ 1 จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์

ให้แก่จำเลยที่ 6 เพื่อให้โจทก์ไม่สามารถบังคับคดีได้ ส่วนจำเลยที่ 6 เบิกความว่า จำเลยที่ 6 ซื้อรถยนต์จากจำเลยที่ 1 เมื่อปี 2557 ในราคา 200,000 บาท โดยถอนเงินจากบัญชีเงินฝากของตน เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2557 แต่จดทะเบียนหลังจากทำสัญญาซื้อขาย จำเลยที่ 1 และที่ 2 ไม่เคยบอกจำเลยที่ 6 ว่าเป็นหนี้ผู้ใด เห็นว่า จำเลยที่ 6 มีใช้บุคคลที่ถูกฟ้องขอให้จำหน่ายในคดีอาญา หมายเลขดำที่ อ 251/2562 คดีหมายเลขแดงที่ อ 474/2563 ของศาลแขวงพระนครศรีอยุธยา พยานโจทก์ไม่ได้มีน้ำหนักให้รับฟังดีกว่าพยานจำเลยที่ 6 ทั้งที่โจทก์มีการระงับในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ 6 รับโอนรถยนต์จากจำเลยที่ 1 โดยรู้เท่าถึงข้อความจริงอันเป็นทางให้เจ้าหนี้ต้องเสียเปรียบ โจทก์จึงไม่อาจขอให้เพิกถอนการโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์ระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 6 ได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ไม่เพิกถอนการโอนกรรมสิทธิ์รถยนต์มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ที่โจทก์ฎีกาขอให้เพิกถอนการโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 827 ระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 3 และจำเลยที่ 3 กับจำเลยที่ 7 ถึงที่ 9 นั้น มีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า โจทก์ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องมีสิทธิเช่นเดียวกับผู้โอนสิทธิเรียกร้องในการฟ้องขอเพิกถอนนิติกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 237 หรือไม่ ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่ เห็นว่า การที่จำเลยที่ 1 จดทะเบียนให้ที่ดินโฉนดเลขที่ 827 แก่จำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นบุตรนั้น เป็นการให้โดยเสนหาไม่มีค่าตอบแทน จำเลยที่ 1 เป็นผู้รู้ฝ่ายเดียวก็เพียงพอที่นางสาวกัญญานาถ ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ของจำเลยที่ 1 และที่ 2 จะใช้สิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนการโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 827 ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 237 วรรคแรก ต่อมาเมื่อนางสาวกัญญานาถโอนสิทธิเรียกร้องให้แก่โจทก์และบอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องไปยังจำเลยที่ 1 และที่ 2 แล้ว โจทก์ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจึงยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้จำเลยที่ 1 และที่ 2 ผู้เป็นลูกหนี้รวมทั้งยกขึ้นต่อสู้บุคคลภายนอกได้ด้วยตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 306 วรรคแรก แม้โจทก์มิใช่เจ้าหนี้ของจำเลยที่ 1 ในขณะที่จำเลยที่ 1 จดทะเบียนยกที่ดินให้แก่จำเลยที่ 3 แต่เมื่อโจทก์รับโอนสิทธิเรียกร้องมาแล้วย่อมมีฐานะเป็นเจ้าหนี้เช่นกัน จึงต้องได้รับการคุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้เช่นเดียวกับเจ้าหนี้เดิมที่โอนสิทธิเรียกร้อง บทบัญญัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 237 วรรคแรก นั้นเป็นบทบัญญัติที่มุ่งคุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้ผู้สุจริตมิให้ถูกลูกหนี้ที่ไม่สุจริตเอาเปรียบด้วยการโอนหรือยกย้ายถ่ายเททรัพย์สินของตนให้ผู้อื่นอันเป็นทางให้เจ้าหนี้ต้องเสียเปรียบ โดยเฉพาะผลแห่งการเพิกถอนนิติกรรมที่ฉ้อฉลดังกล่าวทำให้ทรัพย์สินที่โอนไปนั้นกลับมาเป็นของลูกหนี้ตามเดิมเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทุกคน มิใช่เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้คนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ เจ้าหนี้ที่อาจใช้สิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 237 จึงไม่จำกัดเฉพาะเจ้าหนี้ในขณะที่ลูกหนี้ทำนิติกรรมฉ้อฉลเท่านั้น แต่หมายรวมถึงเจ้าหนี้ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องด้วย มิฉะนั้นแล้วลูกหนี้ที่ไม่สุจริตก็จะใช้อ้างเพื่อเอาเปรียบเจ้าหนี้ทุกคนได้เพียงเพราะมีการโอนสิทธิเรียกร้อง อันเป็นการใช้กฎหมายที่ขัดต่อคุณธรรมของกฎหมาย จึงไม่ควรคุ้มครองลูกหนี้ที่ไม่สุจริต ดังนั้น โจทก์ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจึงมีสิทธิเช่นเดียวกับผู้โอนสิทธิเรียกร้องในการฟ้องขอเพิกถอนนิติกรรมที่ฉ้อฉลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 237 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัยว่าโจทก์ไม่มีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 237 เพียงเพราะโจทก์มิใช่เจ้าหนี้จำเลยที่ 1 ในขณะที่จำเลยที่ 1 ทำนิติกรรมโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 827 ให้แก่จำเลยที่ 3 ทั้งที่โจทก์เป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องแล้วจึงไม่ชอบ ฎีกาของโจทก์ในข้อนี้ฟังขึ้น แต่อย่างไรก็ดีแม้โจทก์มีสิทธิฟ้องให้

เพิกถอนนิติกรรมที่ฉ้อฉลระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 3 ได้ แต่จำเลยที่ 3 ได้โอนขายที่ดินโฉนดเลขที่ 827 ให้แก่จำเลยที่ 7 ถึงที่ 9 ไปแล้ว คดีจึงมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า กรณีมีเหตุให้เพิกถอนนิติกรรมที่จำเลยที่ 3 จดทะเบียนโอนขายที่ดินโฉนดเลขที่ 827 ให้แก่จำเลยที่ 7 ถึงที่ 9 หรือไม่ พยานโจทก์มีตัวโจทก์เป็นพยานเพียงปากเดียวเบิกความว่า การกระทำของจำเลยที่ 7 ถึงที่ 9 เพื่อมิให้โจทก์สามารถบังคับคดีได้ แต่เบิกความตอบคำถามค้านว่า ตนเองไม่ทราบจุดประสงค์ที่จำเลยที่ 7 ถึงที่ 9 ซื้อที่ดินจากจำเลยที่ 3 เห็นว่า พยานโจทก์ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าจำเลยที่ 7 ถึงที่ 9 ซื้อที่ดินจากจำเลยที่ 3 โดยไม่สุจริตอย่างไร ส่วนพยานจำเลยที่ 7 ถึงที่ 9 เบิกความทำนองเดียวกันว่า จำเลยที่ 7 ถึงที่ 9 พุดคุยตกลงจะซื้อที่ดินเพื่อปลูกสร้างบ้านให้มารดา จำเลยที่ 9 เป็นคนไปเจรจาขอซื้อที่ดินจากจำเลยที่ 3 ในราคา 1,250,000 บาท แต่ทำสัญญาซื้อขายตามราคาประเมิน 200,000 บาท จำเลยที่ 7 ซึ่งรับราชการอยู่ที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้กู้ยืมเงิน 1,500,000 บาท จากสหกรณ์มาซื้อที่ดิน จำเลยที่ 7 ถึงที่ 9 ตกลงร่วมกันชำระหนี้คนละ 500,000 บาท หลังจากซื้อที่ดินแล้ว ได้แบ่งที่ดินดังกล่าวเป็นโฉนด 3 แปลง อันเป็นการยืนยันว่าจำเลยที่ 7 ถึงที่ 9 ซื้อที่ดินจากจำเลยที่ 3 โดยสุจริต พยานจำเลยที่ 7 ถึงที่ 9 จึงมีน้ำหนักให้รับฟังดีกว่าพยานโจทก์ ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ 7 ถึงที่ 9 รับโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 827 จากจำเลยที่ 3 โดยไม่สุจริต แม้โจทก์จะมีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมที่ฉ้อฉลระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 3 แต่ไม่อาจกระทบกระทั่งถึงสิทธิของจำเลยที่ 7 ถึงที่ 9 บุคคลภายนอกที่รับโอนที่ดินโดยสุจริตและเสียค่าตอบแทนได้ พิพากษาแก้เป็นว่า ให้เพิกถอนนิติกรรมการโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 35666 ระหว่างจำเลยที่ 1 ที่ 2 กับจำเลยที่ 3 ที่ 4 และระหว่างจำเลยที่ 3 ที่ 4 กับจำเลยที่ 5 เพื่อให้ที่ดินกลับไปเป็นของจำเลยที่ 1 และที่ 2 ให้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 5 ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ทั้งสามศาล โดยกำหนดค่าทนายความรวมเป็นเงิน 30,000 บาท ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีการะหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 6 ถึงที่ 9 ให้เป็นพับ นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1

องค์คณะ

สมชาย อุดมศรีสำราญ · ทวีศักดิ์ อุนนาทรรัตนกุล · ฉัตรชัย ไทรโชต

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3107/2568>